

Vlaams
Parlement

vergadering **C13 – LAN2**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 6 oktober 2010

INHOUD

- Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over recente uitlatingen van de voorzitter van de Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling (SDVO) ten aanzien van de Vlaamse overheid
- 2412 (2009-2010) 3
- Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de inteelt van honden
- 2484 (2009-2010) 6
- Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de bijenverdwijnziekte
- 2497 (2009-2010)
- Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over maatregelen tot bestrijding van de varroamijt als oorzaak van bijensterfte
- 69 (2010-2011) 10

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over recente uitlatingen van de voorzitter van de Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling (SDVO) ten aanzien van de Vlaamse overheid

- 2412 (2009-2010)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, tijdens de nieuwsuitzending van 25 augustus 2010 op de regionale televisiezender Focus-wtv heeft de voorzitter van de Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling (SDVO) geen blad voor de mond genomen. Hij heeft zich, om het in visserstermen te zeggen, vrij ongezoeten uitgedrukt.

Volgens hem blijft de Vlaamse overheid met betrekking tot bepaalde financiële verplichtingen in feite in gebreke. Ik citeer: “Een heel aantal projecten vertragen door haar financiële verplichtingen ten belope van anderhalf miljoen euro ten aanzien van de SDVO niet na te komen.”

Een van die projecten is het ‘Man over boord’-project (MOB-project). Dit project betreft een systeem om drenkelingen op volle zee snel te kunnen opsporen en redden. Volgens de voorzitter van de SDVO is dit systeem klaar. Alle mogelijkheden zijn samen met de diensten en de inspecties onderzocht. De SDVO, die het project heeft uitgevoerd en geprefinancierd, beweert nu dat de Vlaamse overheid de invoering van het systeem op de lange baan schuift en bijgevolg de veiligheid van de vissers in gevaar brengt.

Minister-president, volgens de voorzitter van de SDVO gaat het om acht projecten. Er is daarnaast ook sprake van een vertrouwensbreuk. Heeft de uitbetaling van de Vlaamse subsidies aan de SDVO vertraging opgelopen? Om hoeveel subsidies en om welke projecten gaat het dan? Heeft het MOB-project vertraging opgelopen? Wat is de reden van deze vertraging?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, het wordt stilaan duidelijk dat de debatten en het onderhoud dat we tijdens de vorige legislatuur in deze commissie met de voorzitter van de SDVO hebben gevoerd, toch enige weerklank krijgen. Hij heeft op een vrij felle manier naar de Vlaamse overheid uitgehaald.

Ik wil me hier niet uitspreken over de concrete afspraken die de Vlaamse overheid in het verleden met de SDVO heeft gemaakt. Uit de gesprekken die we in deze commissie hebben gevoerd, heb ik afgeleid dat er bij die stichting iets niet koosjer is. Dat lijkt me de algemene teneur. Dit heeft natuurlijk tot een cascade van vragen geleid. Ik herinner me de context en de datum niet meer, maar het is allicht in deze context dat de minister-president heeft verklaard dat de Vlaamse overheid de SDVO geen eurocent meer zou betalen voor een en ander zou zijn uitgeklaard.

Minister-president, betreffen de door de heer Verstreken aangehaalde concrete projecten nog afspraken die voor de start van de hele discussie zijn gemaakt? Blijft u bij uw stelling dat aan de SDVO geen eurocent meer wordt uitbetaald? Volgens mij heeft de federale regering, meer bepaald minister Onkelinx, in het verleden al eens een onderzoek naar de SDVO aangekondigd. Is dat onderzoek al gevoerd of is dat ook op de lange baan geschoven?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik had eigenlijk niet gedacht dat dit dossier hier nog eens aan bod zou komen. De heren Verstreken en Sintobin hebben er nu echter vragen over gesteld.

Vooraf wil ik duidelijk stellen dat de SDVO voor zijn globale werking door de federale overheid met middelen uit de bedrijfsvoorheffing wordt betoelaagd. Het gaat jaarlijks om ongeveer 2 miljoen euro. De Vlaamse overheid en de Europese Commissie kunnen voor projectmatige ondersteuning zorgen. Aangezien deze commissie ter plekke een werkbezoek heeft afgelegd, is dit hier algemeen geweten.

In het licht van het vorige programma van de EU heeft de Vlaamse overheid een aantal projecten van de SDVO betoelaagd. Dit programma is inmiddels afgelopen. De laatste nabetaling aan de SDVO heeft op 23 februari 2009 plaatsgevonden. In het licht van het nieuwe programma van het Europees Visserijfonds is geen enkel project van de SDVO goedgekeurd.

Dit betekent dat Vlaanderen bij de SDVO geen enkele openstaande rekening heeft. Het omgekeerde is wel waar. Er is nog een schuld van 7880 euro bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO), voor een opdracht die in verband met vroegere projecten van de SDVO is uitgevoerd.

De voorzitter van de SDVO heeft het in een of andere publicatie over acht projecten gehad. Het is duidelijk dat het beleid van deze regering en van de bevoegde minister erop is gericht de vloot te verduurzamen. Tijdens een eerste fase hebben we de vangstcapaciteit door middel van een sloopactie aan de vangstmogelijkheden aangepast. Tijdens een tweede fase stimuleren we volop investeringen die op het terugdringen van het energieverbruik en het aanbrengen van milieuvriendelijk vistuig zijn gericht. We maken gebruik van de mogelijkheden die ons door de Europese verordening 744/2008 worden geboden. In 2009 en 2010 hebben we een verhoogde betoelaging kunnen uitkeren.

In het verleden is door middel van allerlei projecten heel wat geld in onderzoek geïnvesteerd. Dat moet ook zo blijven. Het is echter tijd om een en ander definitief op de vaartuigen zelf te implementeren. Dat is allemaal goed, maar het is nog belangrijker dat te implementeren. Ik ben bijzonder verheugd dat de sector dat heel goed heeft begrepen en er volop op inspeelt. Deze keuze heeft tot gevolg dat het overgrote deel van de beschikbare Europese en Vlaamse middelen in ieder geval voor 2009 en 2010 zijn voorbehouden voor investeringsdossiers en er dus weinig ruimte is voor andere projecten. Het gaat erom keuzes te maken en er dan ook voor te gaan.

Dat belet niet dat sommige promotoren toch projecten hebben ingediend. De beoordeling daarvan verloopt in vier stappen. Eerst gebeurt de controle op de algemene en specifieke criteria waaraan een project moet voldoen om ontvankelijk te zijn in toepassing van het Europees Visserijfonds. Ten tweede is er de screening van de duurzaamheidstoets. Ten derde de globale beoordeling of het project past binnen de beleidsopties van de Vlaamse Regering en ten slotte al dan niet de goedkeuring van de Vlaamse cofinanciering en de EVF-middelen op basis van prioritaire beleidskeuzes en beschikbare middelen. Pas als dit proces doorlopen is, wordt het project goedgekeurd en wordt na vastlegging van de middelen de promotor op de hoogte gebracht.

De SDVO heeft in het kader van het Europees Visserijfonds een achttal projecten ingediend. Vier projecten werden na de duurzaamheidstoets negatief beoordeeld en niet geselecteerd. Previs II is een project met betrekking tot de veiligheid en is een voortzetting van een vroeger project. Dit vroegere project werd door de administratie eerder als onvoldoende beoordeeld. De drie andere projecten werden in de beoordelingsstappen 1 tot 3 wél geselecteerd en zijn voorgelegd aan de Inspectie van Financiën (IF).

Intussen was de jaarrekening 2008 van de SDVO bekend. Daaruit bleek een verlies van 3.180.477 euro met onder meer een financieel verlies van 737.740 euro. De IF adviseerde negatief. Ik citeer: “Alvorens subsidies toe te kennen is het aangewezen dat de vzw meer info geeft over de financiële toestand om te vermijden dat de Vlaamse Overheid subsidies toekent aan een organisatie die mogelijk voor het einde van de projecten in vereffening gaat

waardoor de Vlaamse overheid geen waar voor haar geld krijgt.” In de conclusie van het advies staat: “Wat de SDVO betreft, had de Inspectie van Financiën graag een antwoord op de vragen naar het toezicht op de vzw, de financiële situatie en het respect voor de wet op de overheidsopdrachten.”

Over het toezicht op de vzw heb ik in september 2009 een brief tot federaal minister Milquet gericht. Dat is hier ook al aan bod gekomen. Daarop kwam tot op vandaag geen antwoord, maar de federale minister heeft het initiatief genomen om een regeringscommissaris naar het Zeevisserijfonds te sturen. Deze procedure is niet afgerond wegens de val van de federale regering, die nu enkel nog lopende zaken afhandelt.

Over de twee andere vragen heb ik bijkomend uitleg gevraagd aan de SDVO, die ik ook aan de IF heb bezorgd. Intussen kwam het debacle in verband met de mosselactiviteiten van de SDVO naar boven. Recent, in augustus 2010, is ook de jaarrekening 2009 van de SDVO bekendgemaakt. Er werd opnieuw 3.777.000 miljoen euro verlies geboekt. De vzw die volledig gespijsd wordt met overheidsmiddelen, heeft dus in 2 jaar tijd ongeveer 7 miljoen euro verlies geleden. De reserve eind 2009 bedroeg 12.597 euro. De begroting 2010 bevat voor ongeveer 1,5 miljoen euro subsidies, terwijl er geen enkel project is goedgekeurd. Gezien de nasleep van het mosselproject zal dus ook in 2010 verlies geboekt worden.

Voorts is er een klacht bij de Europese Commissie tegen de SDVO met betrekking tot haar mosselactiviteiten wegens het aanwenden van overheidsmiddelen voor een commerciële activiteit. De klacht is lopende. Ten slotte is er recent nog een klacht ingediend betreffende de commerciële activiteiten van de SDVO met betrekking tot verse vis.

Ik wil mij beleidsmatig verder inzetten voor een effectieve reconversie en verduurzaming van de vloot, en wij reserveren maximaal Vlaamse en Europese middelen voor investeringen op vaartuigen. Er zijn dus veel minder middelen beschikbaar voor andere projecten. Er kunnen ernstige vragen worden gesteld bij de werking van de SDVO, het advies van de IF en de federale regeringscommissaris, de Europese klacht en zo meer. Om die reden heb ik tot nog toe geen projecten van de SDVO meer betoelaagd en sinds mei 2008, het einde van het mosselenproject, zijn er dus geen lopende projecten meer voorhanden.

Onze houding ten aanzien van de 8 projecten is op 24 november 2009 per brief aan de SDVO overgemaakt. De Vlaamse overheid heeft dus geen enkel project goedgekeurd en heeft dus helemaal geen financiële verplichtingen ten aanzien van de SDVO. In de begroting 2010 van de SDVO is dan ook totaal ten onrechte in 1,5 miljoen euro subsidies als inkomsten voorzien. Dat heeft echter niet belet dat de SDVO toch een paar projecten heeft opgestart. De SDVO weet heel duidelijk dat dit op eigen risico en met eigen middelen is. Het is bovendien nog zeer de vraag of ik, gelet op de financiële toestand van de SDVO en het advies van de IF indachtig, nog wel projecten van de SDVO zal goedkeuren.

Het ‘Man over boord’-project was een van de drie projecten waarover de IF een negatief advies had geformuleerd. Ik heb heel veel begrip voor dat project en voor de veiligheid van onze vissers op onze vissersboten. Omdat ik dit project zo belangrijk vond en vind, is in samenspraak met de Rederscentrale en de provincie, die mee financiert, beslist om het project te laten indienen met de Rederscentrale als promotor. SDVO kon zijn opgebouwde deskundigheid via de coördinator inbrengen als partner. SDVO weigerde dat aanvankelijk, waardoor het niet meer in 2009 rondgeraakt is, vandaar ook de vertraging in dit dossier.

De Rederscentrale heeft het project uiteindelijk ingediend op 1 december 2009 en meteen is de goedkeuringsprocedure opgestart. De Inspectie van Financiën heeft dit project goedgekeurd en ik heb op 8 april 2010 de financiering, zowel de Vlaamse als de Europese, goedgekeurd. Dit project is dus in uitvoering. De opdracht tot betaling van een voorschot is intussen gegeven.

Vlaanderen heeft, collega’s, met een grote bescheidenheid, zijn opdracht vervuld, zeker wat dit project betreft, maar met als promotor de Rederscentrale en niet meer SDVO. Dat is de

stand van zaken. Zo hebben we het aangepakt. Ik ga ervan uit dat iedereen nu weet hoe de vork in de steel zit.

De heer Johan Verstreken: Dank u wel, minister-president, voor dit verhelderend antwoord. Het is wel even schrikken om te vernemen hoe de financiële situatie daar is. We zijn ervan overtuigd dat u met gezond verstand zult blijven zorgen voor duurzaamheid in de visserijsector en toch oog zult hebben voor de toekomst en de vernieuwing van de visserijvloot.

De heer Stefaan Sintobin: Het is inderdaad een confronterend antwoord. Ik hoop dat hiermee het doek gevallen is over de discussies hier in het Vlaams Parlement. Ik denk dat het voor iedereen duidelijk is dat daar zaken zijn gebeurd die echt niet door de beugel kunnen. Nu dat zwart op wit wordt bewezen met cijfers, zal het ook voor de mensen van Oostende overduidelijk zijn dat wat werd verteld aan de regionale tv-zender helemaal niet klopt. Ik ga ervan uit dat er ook in de toekomst, vanuit het federale niveau misschien, nog verder onderzoek zal gebeuren naar de stichting en dat daarmee de kous af is.

Ik steun u uiteraard, minister-president, in uw investeringen voor een meer duurzame vloot. Beter dat dan ons geld weg te gooien, bij manier van spreken, bij een stichting die morst met geld.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de inteelt van honden - 2484 (2009-2010)

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, in augustus 2008 zond de BBC de documentaire ‘Pedigree Dogs Exposed’ uit, over inteelt bij rashonden. Uit deze reportage blijkt dat er zo vaak gekweekt wordt met bepaalde sterke figuren van een ras dat te veel honden verwant zijn aan elkaar. Daardoor komen negatieve genetische kenmerken van deze honden naar voren en geraken ze opgezadeld met verschillende gezondheidsproblemen en gedragsstoornissen. Ik denk dat dit probleem hier ook geregeld voorkomt.

In Groot-Brittannië leidde de documentaire tot de oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie en verscheidene officiële rapporten. In februari werd een verkorte versie van de documentaire op de VRT uitgezonden. Daarop kwamen ook veel verontruste en boze reacties van kijkers. Uit een artikel in Knack van 7 juli 2010 blijkt dat men zich ook in ons land stilaan bewust wordt van deze problematiek. Dit wordt bevestigd door de Koninklijke Maatschappij Sint-Hubertus, een instelling die zich als doel stelt de kwaliteit van de rashonden in België te behouden en indien mogelijk zelfs te verbeteren. Het fokken van rashonden hangt nog altijd af van het gezond verstand, of eerder de willekeur, van de mens. Dat leidt tot de gekende problemen.

Sinds 1992 heeft Vlaanderen de bevoegdheid om de regelgeving rond fokkerij te organiseren. Toen werden er per diersoort aparte reglementen opgesteld. Dat gebeurde echter niet voor rashonden. Nu is er sinds kort het besluit van de Vlaamse Regering van 19 maart 2010, waarin de fokkerij van voor de landbouw nuttige huisdieren wordt geregeld. Deze richtlijn is er in navolging van de Europese richtlijn 94/28/EG van de Raad van 23 juni 1994 tot vaststelling van de beginselen inzake de zoötechnische en genealogische voorschriften voor de invoer uit derde landen van dieren, alsmede van sperma, eicellen en embryo's en tot wijziging van richtlijn 77/504/EEG betreffende raszuivere fokrunderen.

De Europese richtlijn stelt het volgende: “Overwegende dat op communautair niveau geharmoniseerde zoötechnische en genealogische voorschriften zijn vastgesteld voor het intracommunautaire handelsverkeer en het in de handel brengen van dieren in het algemeen en van runderen, varkens, schapen, geiten en paardachtigen in het bijzonder.”

Het Vlaamse besluit van 19 maart 2010 interpreteert de richtlijn in enge zin en regelt enkel de fokkerij van runderen, varkens, paarden, schapen, geiten, pluimvee, hertachtigen, loopvogels en konijnen, dus neerhofdieren. Kortom, het betreft quasi alle diersoorten, behalve honden en katten. Nochtans wordt in het besluit van de Vlaamse Regering in artikel 60 het Koninklijk Besluit van 25 mei 1992 betreffende de zoötechnische en genealogische voorschriften voor de handel in rasdieren opgeheven.

De gezelschapsdieren worden door de mens gehouden en gekweekt en vormen blijkbaar een aparte categorie, maar worden niet opgenomen in de bestaande Vlaamse regelgeving. Dit zorgt voor een vacuüm. Er is dus grote onduidelijkheid in de wetgeving over het fokken van gezelschapsdieren, zoals honden en katten. Ik heb het over dieren met een stamboom.

Daarom had ik graag de volgende vragen aan u gesteld, minister. Waarom werden honden en katten niet opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 maart 2010 waarin de fokkerij van voor de landbouw nuttige huisdieren wordt geregeld? Met andere woorden: waarom wordt de Europese richtlijn in enge zin geïnterpreteerd en niet in ruime zin? Wordt van Europa nog een beschikking verwacht in verband met die gezelschapsdieren? Zal Vlaanderen een integraal beleid rond de fokkerij uittekenen in overeenstemming met de Europese wetgeving in ruime zin? Zal er in Vlaanderen nog in een aparte regelgeving voorzien worden voor de fokkerij van gezelschapsdieren met stamboom in aanvulling op het voorgenoemde besluit van de Vlaamse Regering van 19 maart 2010? Welke verenigingen of organisaties zult u eventueel betrekken bij een Vlaams besluit over de fokkerij van gezelschapsdieren met stamboom?

De voorzitter: Mevrouw Brusseeel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseeel: Ik heb over deze materie ook wat opzoekwerk gedaan, en ik wil me volmondig aansluiten bij wat mevrouw Eerlingen heeft gevraagd. Door de hiaten in de Vlaamse besluitvorming heeft men geen stok achter de deur om misbruiken in de fokkerij aan te pakken. Daar is wel degelijk al onderzoek naar gevoerd, onder andere door het Vlaams Fokkerijcentrum en de onderzoeksgroep Huisdierengenetica van de K.U.Leuven onder leiding van professor Nadine Buys, die een belangrijke rol speelt in het Vlaamse Fokkerijcentrum, dat ook gesubsidieerd wordt. Professor Buys komt tot de vaststelling dat er veel inteelt gedaan wordt bij raszuivere honden en dat dit een verhoogde kans geeft op verschillende aangeboren erfelijke aandoeningen en ziektes, zoals bijvoorbeeld entropion, wat ertoe leidt dat honden uiteindelijk blind dreigen te worden door een beschadiging van het hoornvlies.

De onderzoeksgroep rond professor Buys heeft ook een aantal suggesties gedaan over het bestrijden van inteelt. Ze zou streven naar een systeem waarin bepaalde combinaties van reuen en teven kunnen worden vermeden zodat de ziektes die nu vastgesteld worden zich minder kunnen voortzetten. Ook in het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Zweden werd hiernaar al onderzoek gedaan en werd een plan gemaakt. Men kan zich daar eventueel op inspireren. Mijn vraag is dan ook aan u wat België hieraan gaat doen. Er is volgens mij nood om te sensibiliseren en informeren, en ook aan een niet al te omslachtige regelgeving die ervoor zorgt dat het welzijn van dieren gegarandeerd wordt.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Ik heb een soortgelijke vraag gesteld aan minister Schauvliege over de regelgeving wat betreft de wildziekten, waarover ook Vlaanderen de bevoegdheid heeft gekregen van de federale staat. Ook daar heeft men dat niet goed gedaan. Europa heeft ons daarvoor nog niet op de vingers getikt, maar we zijn wat dat betreft niet in orde. Dit is een

soortgelijke problematiek. Ook bij de bijen – we kunnen het daar straks even over hebben – verzwakken we de dieren door de teelt, maar dat zijn wel dieren die in de nabijheid van de mensen leven. En dat kan dus ook voor de volksgezondheid een gevaar betekenen, aangezien ze vatbaar worden voor ziektes die eventueel overgedragen kunnen worden op de mens. Ik wil er bij de minister op aandringen om in zijn antwoord een duidelijk engagement van Vlaamse kant naar voren te brengen, en te laten zien dat we daar toch wel iets aan gaan doen en deze problematiek ernstig nemen.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: De omstandigheden zijn bekend en in de commissie net beschreven. Ik ga daar dus niet verder op in. Onder meer in het kader van het dierenwelzijn is het een heel moeilijke discussie, die tamelijk veel emotie oproept. Het enige wat ik zou willen toevoegen, is of, als we moeten gaan naar een regelgevend kader dat vooral duidelijkheid schept, het dan niet nuttig is om hierover een grondige discussie met de sector te hebben en in brede zin met experts die daarover iets te zeggen hebben. Ik vind het nogal een moeilijke materie voor ons als parlementsleden om daarvoor, zoals men vraagt, een eenvoudige, maar wel een duidelijke en werkbare reglementering te maken.

De heer Jos De Meyer: Velen van ons hebben enkele maanden geleden de alarmerende e-mail gekregen van de heer Lodewijckx. Op dat moment heb ik wat literatuur doorgenomen. Ik blijf zitten met twee vragen. Wat is de verantwoordelijkheid van de fokkervereniging zelf, bijvoorbeeld van de Koninklijke Maatschappij Sint-Hubertus? Ik heb ook vernomen dat wetenschappers zouden worden samengebracht door het kabinet in samenspraak met de administratie. Wat is de timing daarvan? Is dat al gebeurd? Zijn er al resultaten of moet dat nog plaatsvinden?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: De vraag van de heer Peeters over wildziekten is van een wat andere orde. Het is juist dat we daar de juiste acties voor moeten ondernemen en ook de nodige besluiten maken. Als ik me niet vergis, zijn minister Schauvliege en haar administratie daar volop mee bezig. Terecht haalt u deze problematiek aan, die een beetje verschilt van de vragen die mevrouw Eerlingen, mevrouw Brussee en anderen hier hebben gesteld. We zijn daarmee bezig en het is minister Schauvliege die daar als bevoegde minister de nodige stappen voor moet zetten. De bevoegdheid voor de jacht en andere zaken zit niet bij mij. Dat is misschien een suggestie, maar ik heb begrepen dat u die niet hebt gemaakt.

De eerste vraag van mevrouw Eerlingen is van juridische aard. Ik ga proberen om de motivering en hoe het verlopen is samen met u te overlopen.

Sinds de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende de overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen behoren het landbouw- en het zeevisserijbeleid tot de gewestelijke bevoegdheden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een van die uitzonderingen is in verband met deze problematiek zeer belangrijk. Ik citeer: “de normering en de daarop toepasbare controle inzake de diergezondheid, het dierenwelzijn en de kwaliteit van de dierlijke producten met het oog op het verzekeren van de veiligheid van de voedselketen”.

Dat betekent dat de fokkerij van voor de landbouw nuttige huisdieren, met uitzondering van het domein van de diergezondheid en het dierenwelzijn, is geregionaliseerd. Die twee materies behoren immers nog steeds tot de federale bevoegdheden. Indien er een staats-hervorming komt, ga ik ervan uit dat dit uiteindelijk ook aan ons zal worden toevertrouwd.

In uitvoering van de bijzondere wet heeft de Vlaamse Regering op 19 maart 2010 een besluit uitgevaardigd dat de fokkerij van de voor de landbouw nuttige huisdieren organiseert. Dit besluit, ook wel het fokkerijbesluit genoemd, is hoofdzakelijk uitgewerkt vanuit de idee de bestaande regelgeving inzake de fokkerij, die gedeeltelijk in oude federale besluiten en

gedeeltelijk in recentere Vlaamse regelgeving zat vervat, in een enkel besluit onder te brengen.

Dit besluit beperkt zich tot de voor de landbouw nuttige huisdieren. Gezelschapsdieren vallen hier niet onder. Mevrouw Eerlingen heeft daarnet zelf verklaard dat honden gezelschapsdieren zijn. Het fokkerijbesluit bevat een restcategorie, waar de gezelschapsdieren in theorie kunnen onder vallen. Hier is het juridisch aspect zeer belangrijk. Het is immers maar de vraag of de gewesten de bevoegdheid hebben in dit verband regelgevend op te treden. Het gaat immers niet om landbouwhuisdieren, maar om gezelschapsdieren. Bovendien zou de uitvaardiging van maatregelen die het dierenwelzijn als finaliteit hebben de bevoegdheidsverdelende regels schenden. We zouden hiermee aan een federale bevoegdheid raken.

Wat honden en katten betreft, heeft de federale overheid haar bevoegdheid overigens al gebruikt. Het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende de erkenningsvoorwaarden voor de inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandelingen van dieren is genomen in uitvoering van de wet betreffende het dierenwelzijn. Dit KB legt de honden- en kattenkwekerijen vanuit het oogpunt van het dierenwelzijn en de dierengezondheid exploitatievoorwaarden op. Artikel 19 van het KB stelt, bijvoorbeeld, uitdrukkelijk dat het is verboden te fokken met dieren die een erfelijke aandoening hebben.

Volgens de informatie waarover het departement Landbouw en Visserij en ikzelf beschikken, wordt met betrekking tot de fokkerij van gezelschapsdieren momenteel geen beschikking voorbereid.

De problematiek is ons bekend. Op 8 november 2010 zal ik met alle betrokkenen uit de sector en bepaalde professoren overleg plegen. Professor Buys en professor Peleman, een andere autoriteit op dit vlak, zijn hierbij betrokken. Het is de bedoeling de problematiek beter in kaart te brengen en uit te maken wie een oplossing kan bieden.

Gezien de bevoegdheidsverdeling is een Vlaams regeringsbesluit betreffende de fokkerij van gezelschapsdieren op dit moment niet aan de orde. Dat betekent niet dat we de problematiek niet ter harte nemen. We kijken wat we kunnen doen.

Het reeds vermelde overleg, dat op mijn kabinet zal plaatsvinden, zal worden aangegrepen om met alle betrokken partijen na te gaan hoe groot de problematiek is, welke oplossingen haalbaar zijn en hoe we dit concreet kunnen aanpakken. We doen hiervoor een beroep op de Koninklijke Maatschappij Sint-Hubertus, op de afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling van het departement Landbouw en Visserij, op de federale overheid en op de deskundigheid van een aantal professoren die zich in deze thematiek hebben verdiept.

Mijnheer Crombez, deze commissie regelt haar eigen werkzaamheden. Hoorzittingen zijn altijd interessant. Ik zal op 8 november 2010 overleg plegen. Indien dit de commissie zou interesseren, kan ik hier achteraf verslag over uitbrengen. Op die manier zijn we toch bezig met een problematiek die, juridisch gezien, nog niet volledig tot onze materies behoort, maar waaromtrent we toch de bezorgdheid delen en het initiatief willen nemen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Het is een complexe materie. Het is niet heel duidelijk wat tot welk bestuursniveau behoort. Het dierenwelzijn leunt hier ook bij aan. Ik zou het een goede zaak vinden indien deze materie naar Vlaanderen zou worden overgeheveld.

Ik ben blij dat de minister-president het initiatief neemt hierover overleg te organiseren. Ik hoop dat hieruit een aantal acties kunnen voortvloeien en dat er duidelijkheid zal ontstaan. Volgens mij leidt vooral die onduidelijkheid tot misbruiken. Er kan immers geen bestraffing volgen. De vraag is natuurlijk in welke mate nu enig decreetgevend werk kan worden verricht.

Ik ben in elk geval blij dat actie wordt ondernomen. Ik zou graag van de resultaten van het overleg op de hoogte worden gebracht.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Net als mevrouw Eerlingen kijk ik uit naar de resultaten van het overleg. Ik ben in elk geval blij dat het al is gepland. Ik zou er ook op willen aandringen eens te kijken welke oplossingen voor dit probleem in andere landen zijn gedacht. Bovendien zou de minister-president eens overleg moeten plegen met de federale bevoegde minister. Het is natuurlijk mogelijk dat dit binnenkort iemand anders wordt. Ik kan me voorstellen dat deze bezorgdheid over de taalgrenzen heen wordt gedeeld.

De bevoegdheden kunnen Vlaams worden of federaal blijven. Het zou praktisch zijn alles onder een hoedje te laten vallen. Ik hoop echter dat het dierenwelzijn een beter lot dan de Antwerpse mobiliteit is beschoren. Anders zou ik al die dieren vragen dringend de grens over te steken.

De voorzitter: Ik stel voor dat de minister-president het commissiesecretariaat een verslag van de bijeenkomst van 8 november 2010 bezorgt. We zullen dan zien welke initiatieven we al dan niet nog zullen nemen.

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Dat komt in orde. We nodigen de federale regering uit voor die overlegvergadering in november 2010. Dit lijkt me, los van de bevoegdheidsverdeling, een goede manier om de problemen aan te pakken. Dit geldt niet enkel voor dit dossier, maar ook voor het dossier van de Antwerpse mobiliteit.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister-president, ik ben het met u eens.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de bijenverdwijnziekte - 2497 (2009-2010)

Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over maatregelen tot bestrijding van de varroamijt als oorzaak van bijensterfte - 69 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, sedert 2006 is bij herhaling vastgesteld dat de honingbij en zijn wilde soortgenoten fors onder de milieuvervuiling lijden. Dit is een vaststaand feit. Die vervuiling wordt door menselijke handelingen veroorzaakt. Over de precieze oorzaken heerst nog onduidelijkheid. Alles wijst op een samenhang van factoren die hun oorsprong in, onder meer, de moderne grootschalige landbouw vinden. De aantasting door de varroamijt en de besmetting door virussen verzwakken de bijen duidelijk. Steeds meer wetenschappelijke studies wijzen echter uit dat de grote monoculturen en het veelvuldig gebruik van pesticiden zeker ook aan de basis van de problematiek van de bijenverdwijnziekte liggen.

Een paar voorbeelden zijn recent nog op de televisie getoond. Zo is er een uitzending van Panorama over de amandelkwekerijen in Californië geweest. Het gaat daar om 3000 vierkante kilometer monocultuur, waar de problemen trouwens ook voor het eerst zijn

vastgesteld. Ook in Europa, meer bepaald in Duitsland en Frankrijk, valt overduidelijk een verband met het gebruik van bepaalde pesticiden, neonicotinoïden genaamd, aan te tonen.

Het gaat zelfs zo ver dat honingbijen soms beter produceren in een stedelijk milieu dan op het platteland. Dit is onder meer door een Frans experiment aangetoond. Deze vaststelling bewijst voldoende over de basismilieukwaliteit van onze landelijke omgevingen.

Ook in Vlaanderen worden bijen vaak voor de bestuiving gebruikt. Veel imkers bevestigen dat de problemen ook bij ons manifest aanwezig zijn. Ik heb contact opgenomen met de provinciale voorzitter voor mijn eigen streek, de Kempen. Daar is het probleem zeker manifest aanwezig. Dit jaar zou 70 percent van de bijen zijn verdwenen. Dat is massaal. Normaal gezien, zou het om 10 tot 15 percent mogen gaan. De voorbije 2 of 3 jaar gaat het om 70 percent. Dit is echt een ramp.

In de loop van de vorige legislatuur heeft het Vlaams Parlement een resolutie aangenomen waarin onderzoek wordt aanbevolen. Dit jaar, het Jaar van de Biodiversiteit, heeft de EU in Gent een conferentie georganiseerd. Tijdens die conferentie is duidelijk aangetoond dat honingbijen ons een van de belangrijkste ecosysteemdiensten leveren. De bestuiving betekent een grote meerwaarde.

Het verlies van de honingbij betekent dan ook een gigantisch economisch verlies. Het Franse Institut national de la recherche agronomique (INRA) raamt dit verlies voor heel Europa op meer dan 14 miljard euro.

Minister-president, kunt u al enige terugkoppeling geven? Wat is de stand van zaken in het onderzoek dat in België, meer bepaald aan de Universiteit Gent, wordt gevoerd? Zijn al afspraken met de landbouworganisaties en met de imkers gemaakt om preventief of curatief bepaalde maatregelen uit te werken? Is in voldoende Vlaamse middelen voorzien om deze problematiek op te volgen en aan te pakken? Zijn er voldoende financiële middelen om de landbouwers te ondersteunen en te activeren om de habitat van de bijen te vrijwaren en te verbeteren?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, de heer Peeters heeft de problematiek al geschetst. Het gaat niet goed met onze bijenpopulatie. De bijen zijn nochtans van onschatbare waarde voor de mens en voor de natuur. De bijen worden wereldwijd door de bijenverdwijnziekte bedreigd. Hierdoor overleeft 30 percent van de kolonies de winter niet. Bovendien wordt de algemene bijenpopulatie al jaren door de varroamijt bedreigd. Deze uitheemse parasiet verzwakt de bijen enorm.

In België mag en kan deze mijt enkel met het buitenlands product Thymovar worden behandeld. Volgens het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV) mag dit product enkel door een apotheker, op voorschrift van een dierenarts, of door een dierenarts zelf worden geleverd.

Thymovar bestaat uit een geïmpregneerd textielplaatje dat in de werkzame stof thymol is gedrenkt. Thymol is een etherische olie die uit tijm kan worden gewonnen. Dierenartsen zijn vaak minder goed met bijen en met die producten vertrouwd. Uit navraag bij verschillende imkers en apothekers blijkt dat het product in Vlaanderen zeer moeilijk tot niet verkrijgbaar is. Blijkbaar is het in Vlaanderen zeer moeilijk dierengeneeskundige middelen uit het buitenland te bestellen. In Wallonië blijkt dit om een of andere reden gemakkelijker te gaan.

Ondertussen vraagt de Koninklijke Vlaamse Imkersbond om meer wetenschappelijk onderzoek naar die mijt. Er is immers nog te weinig kennis over varroamijt in ons land. We weten nog niet goed hoe ze bijen aantast.

Zoals de heer Peeters al heeft vermeld, heeft het Vlaams Parlement vorig jaar een resolutie goedgekeurd waarin binnen het Vlaams beleid meer aandacht voor de bijenteelt en voor dit wetenschappelijk onderzoek wordt gevraagd. In Nederland, bijvoorbeeld, staan ze al heel wat

verder. De Wageningen Universiteit heeft al verschillende studies over de sterfte ten gevolge van de varroamijt gepubliceerd. Aangezien die mijt resistent kan worden, voorziet de Wageningen Universiteit voortdurend in updates van deze studies.

Minister-president, bent u zich bewust van het gevaar dat de varroamijt vormt en van de vermindering van de bijenpopulatie? Bent u zich bewust van de moeilijkheden die imkers ondervinden om thymovar te verkrijgen om die mijt te bestrijden? Is eventueel overleg met de bijensector en met het FAVV gepleegd om die moeilijkheden aan te pakken? Zo ja, wat zijn de resultaten van dat overleg? Wat is de stand van zaken in het onderzoek naar die mijt? Zult u deze legislatuur nog voortwerken aan de uitvoering van de in 2008 goedgekeurde resolutie betreffende de aandacht van het beleid voor de bijenteelt? Welke concrete acties of plannen hebt u in dit verband al opgestart? Welke instituten zou u eventueel contacteren? Zult u nog voldoende aandacht besteden aan communicatie met de imkers over de laatste nieuwe technieken, de resultaten ervan en eventuele maatregelen?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: We hebben destijds met de heer Demesmaeker al vragen gesteld over de bijenproblematiek. Ik sluit me volledig aan bij de vragen over de bijenziektes. We mogen niet vergeten dat het aantal imkers in Vlaanderen daardoor ook sterk vermindert. De imkers worden geregeld geconfronteerd met grote sterfte van hun bijen en leggen er dikwijls het bijtje bij neer. We moeten dit in de toekomst vermijden omdat bijen heel belangrijk zijn voor de landbouw.

Minister, hebt u de imkers al gecontacteerd of gestimuleerd om hun taak voort te zetten? Moet er niet aan worden gedacht om een meerwaarde te geven aan de producten die zij vervaardigen zoals honing? Ik heb soms de indruk dat de imkers hun honing nog moeilijk kwijtraken. Hun honing draagt immers geen label en lijkt niet op de honing van het warenhuis met een etiket die de herkomst garandeert. De imker verkoopt zijn product alleen aan vrienden en kennissen, maar raakt zijn honing amper nog kwijt. Zo gebeurt het dat ik soms gratis een pot honing van een imker krijg.

Bent u nog van plan de imkers te contacteren over hun honingverkoop en aantal bijenkorven?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Ik sluit me ook aan bij de geschetste problematiek die niet nieuw is en waarover tijdens de vorige legislatuur al een resolutie werd goedgekeurd. Voldoende kwalitatieve bijen is niet alleen economisch, maar ook ecologisch zeer belangrijk, zeker voor de fruitteelt. Om tot kwalitatief fruit te komen is een goede bestuiving door honingbijen noodzakelijk. De problemen worden dus terecht geschetst. Er worden al initiatieven genomen, onder meer door de provincie. In Limburg bijvoorbeeld wordt er bloemzaad verdeeld om de voeding voor de honingbij te verbeteren. Er is ook een project aan de gang met kunstmatig geïnsemineerde bijen om kwalitatieve bijen onder de fruittelers te verdelen.

Een onderdeel van de goedgekeurde resolutie bestond erin sensibiliserende maatregelen te treffen en het publiek aan te sporen om insectenvriendelijke struiken en bomen aan te planten. Dat is ook een mogelijkheid. Er worden al acties gevoerd, maar er is nog wel meer mogelijk.

Een van de aangehaalde punten gaat over het verjongen en het professionaliseren van de imkerijen. Op dat vlak is misschien ook nog werk aan de winkel.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik sluit me aan bij de vragen uit bezorgdheid over het voortbestaan van de kwalitatieve bijen en steun de belangrijke opdracht die imkers vervullen. Er is inderdaad een resolutie goedgekeurd en mijn vraag aan de minister is of het nodige onderzoek is gevoerd en er een evolutie kan worden aangetoond. Ik heb ook de beelden op tv gezien. De vraag is of dat ook voor Vlaanderen geldt. Zijn er specifieke oorzaken die voor

Vlaanderen gelden? Is dat voldoende onderzocht? Kunnen de juiste maatregelen worden getroffen?

Er is wel overleg met de sector en sensibilisering, maar de vraag is of er niet meer kan worden gedaan. De provincies ondernemen acties, en ook de mensen in hun eigen tuin. Maar in het openbaar groen kan er misschien ook nog aandacht aan worden besteed.

De heer Jos De Meyer: In augustus was ik aanwezig bij de uitreiking van de getuigschriften van onze plaatselijke imkerbond die jonge mensen opleidt. Naar aanleiding van deze vraag ben ik een tiental dagen geleden ook nog even op bezoek geweest bij hun voorzitter. Ik heb er vooral geleerd dat de honingvogel dit jaar hoger was dan de voorbije jaren. Het is al jaren geleden dat er nog zoveel honing is geoogst. Dat is goed nieuws.

Voorts zijn de bomen en planten die in openbare ruimten worden aangeplant, heel belangrijk. Men kan deze mensen niet verwijten geen natuurvrienden te zijn, maar ik hoorde wel een sterk pleidooi houden om niet te fundamentalistisch te werk te gaan en alleen streekeigen planten en bomen in openbaar groen aan te planten. Ze gaven me het voorbeeld van de tamme kastanje die blijkbaar door sommige fundamentalisten niet meer als streekeigen groen wordt erkend. Deze boomsoort is nochtans uitermate belangrijk voor de honingbij. Ik geef dit mee, maar heb het zelf niet verder onderzocht. Ik ga ervan uit dat de mensen die er begeistert mee bezig zijn, weten waarover ze spreken.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Vroeger zetelde er een imker in onze commissie, de heer Frans Peeters. Vandaag zetelen er misschien geen imkers meer in onze commissie, maar wel mensen die oprecht geïnteresseerd zijn in de evolutie van de bijenvolken en de imkers en die de honing van eigen bodem willen promoten. Ik heb aan de voorzitter gevraagd of in dit parlement honing wordt geserveerd. Het zou worden nagegaan. De voorzitter zei me nog dat elke dag een lepel honing innemen goed is voor de mens. De heer Callens zal zich hier volledig voor inzetten, begrijp ik.

Het is inderdaad zo dat imkers steeds meer geconfronteerd worden met bijenvolken die sterk verzwakt de winter in gaan. Dat is nu ook het geval. De heer Peeters heeft de hoofdoorzaak terecht aangehaald. Het is de varroamijt, een uitheemse parasiet die de bijenvolken fel kan verzwakken. Maar ook andere factoren zouden een rol spelen. Omdat het fenomeen niet eenduidig kan worden verklaard, wordt in de media al eens de term verdwijnsiekte in de mond genomen.

Wat de eerste vraag over het onderzoek betreft, loopt er momenteel een groot Europees project onder de titel BEE SHOP of Bees in Europe and Sustainable Honey Production. Hoofddoel is te komen tot varroaresistente bijen. Het onderzoeksconsortium bestaat uit tien vooraanstaande Europese onderzoeksgroepen in de vakgebieden honingkwaliteit, pathologie, genetica en gedragsleer. Er wordt vooral gezocht naar biologische resistentie tegen ziekten en plagen. Als de juiste genetische merkers voor resistentie zijn gevonden, kan worden gestart met de selectie van volken die resistent zijn tegen belangrijke bijenpathogenen zoals varroa. Hoewel er geen Belgische actoren rechtstreeks betrokken zijn bij dit onderzoek, zijn er uitstekende contacten tussen onze wetenschappers en onderzoekers betrokken bij het BEE SHOP-project.

Aan de universiteit van Gent loopt ook een onderzoeksproject met als titel MINBEE. In dit project wordt onderzoek verricht naar het gebruik van alternatieve producten, onder meer naar mierenzuur ter bestrijding van varroa. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met de universiteit van Gembloux. Het project hoopt, in tegenstelling tot het BEE SHOP-project, op korte termijn een duurzame bestrijdingsmethode te ontwikkelen tegen varroa. Momenteel wordt gewerkt aan het eindrapport dat eind dit jaar publiek wordt gemaakt.

Aanvullend heeft de Vlaamse overheid 50.000 euro uitgetrokken voor een onderzoeksproject dat de fysiologie van de voeding, de pathologie van de bijen en de interacties tussen beide nader onderzoekt. Het is immers heel waarschijnlijk dat de bijensterfte veroorzaakt wordt door het samenspel van een aantal factoren, zoals de besmetting van varroamijten en tezelfdertijd een verzwakte status van het bijenvolk. Dit project wordt uitgevoerd in het kader van het Praktijkcentrum Bijen.

Verder werd in het kader van de oproep ‘Demonstratieprojecten voor duurzame landbouw’ vanuit het Departement Landbouw een project goedgekeurd met als titel ‘Varroa-index in de bijenteeltpraktijk’. Dit project, dat eveneens wordt uitgevoerd door het Praktijkcentrum Bijen, probeert een oplossing aan te reiken voor de sterfteproblematiek via een selectie-index. Dit demonstratieproject loopt en kent veel belangstelling. Zelf heb ik ook al tijdens de vorige legislatuur initiatieven genomen en er geldt voor uitgetrokken.

Wat de tweede vraag betreft of er op dit moment processen lopen of afspraken zijn gemaakt met de landbouworganisaties en imkers om preventief bepaalde maatregelen uit te werken, is er ruim aandacht besteed aan vorming en informatie voor imkers en aan de optimalisering van de technieken om de verliezen aan bijen zoveel mogelijk te beperken, zowel preventief als via aangepaste bestrijdingsmethoden. Een voorbeeld hiervan is de recente Gids voor goede bijenteeltpraktijken die onder de auspiciën van het Praktijkcentrum Bijen tot stand is gekomen en die gratis ter beschikking van alle imkers is gesteld. De Vlaamse overheid heeft de drukkosten voor zijn rekening genomen. Ik heb hier een voorbeeld bij me en kan u dat gratis bezorgen, voorzitter.

Verschillende beheersovereenkomsten in het kader van de agromilieumaatregelen waarop de landbouwers kunnen inspelen, vooral in verband met het in stand houden en/of het ontwikkelen van natuurwaarden, maar ook met betrekking tot het in stand houden van kleine landschapselementen, hebben een positieve invloed op de versterking van de biodiversiteit en dus ook voor de bijenpopulaties.

Vanuit de landbouwbevoegdheden ondersteunen we bijvoorbeeld ook de aanplant en het onderhoud van hoogstamboomgaarden, zeker in de prachtige provincie Limburg. Ik zal ook de problematiek van de tamme kastanje meenemen en signaleren.

Wat de derde vraag betreft, of er in voldoende Vlaamse middelen is voorzien om de problematiek op te volgen en aan te pakken en de landbouwers te ondersteunen en te activeren om de habitat van bijen te vrijwaren en te verbeteren, kan ik het volgende stellen. Naast de middelen voor de projecten vermeld onder punt 1 zijn er de Europese middelen die in het kader van het EU-honingprogramma aan de Vlaamse bijenhouderij ter beschikking worden gesteld. Zij bedroegen jaarlijks circa 112.000 euro voor de periode 2007-2010 en konden voor de komende periode 2010-2013 worden opgetrokken tot jaarlijks 150.000 euro. Het programma omvat maatregelen voor: technische bijstand, de bestrijding van de varroaziekte, steun voor honinganalyses, steun voor het herstel van het bijenbestand en toegepast onderzoek in verband met de bijenteelt en -producten. Een van de lopende projecten is een gids voor de drachtplanten van honing en stuifmeel. De prioritaire doelgroep betreft de lokale besturen. Deze gids zal via het Praktijkcentrum Bijen worden verspreid. Het honingprogramma wordt opgevolgd door een ambtenaar van het departement Landbouw en Visserij.

Het departement Landbouw en Visserij ondersteunt de organisatie van cursussen en korte vormingen door erkende vormingscentra. Een aantal van de imkerverenigingen zijn erkend als vormingscentra en kunnen bijgevolg dergelijke vormingsactiviteiten organiseren met steun van de Vlaamse overheid. De laatste jaren ging het gemiddeld over ongeveer 160.000 euro steun.

Ook de provincies en gemeenten doen heel wat inspanningen – om volledig te zijn – om een betere omgeving voor onze bijen te ontwikkelen, vaak via de hulp van landbouwers. Zo zijn

er initiatieven bekend van de provincies Limburg, Vlaams Brabant en Oost-Vlaanderen en het Regionaal Landschap de Voorkempen in Antwerpen in samenwerking met lokale wilbbeheereenheden, zoals de gemeente Hooglede, het Informatiecentrum Bijenteelt van de Universiteit Gent en de imkervereniging De Bieenkorf uit Limburg. Er zijn nog voorbeelden. Mijn opsomming is niet volledig.

Binnen het Interregproject SOLABIO, een afkorting van SOorten en LAndschappen als dragers voor Biodiversiteit, doet de VLM onderzoek naar verschillende bloemenmengsels die kunnen worden gebruikt in het kader van het perceelrandenbeheer. Er gebeurt dus heel wat.

Mevrouw Eerlingen, u had het over de dierenartsen en het moeilijk vinden van producten zoals Thymovar. Die producten zijn inderdaad niet vlot te verkrijgen. U hebt dat juist weergegeven. Het probleem zit vooral bij het diergeneeskundig voorschrift dat door een dierenarts moet worden verstrekt. De meeste dierenartsen hebben – ik moet voorzichtig zijn – misschien niet echt veel affiniteit met de bijensector, waardoor de imkers het moeilijk hebben om voldoende aandacht te krijgen voor de diergeneeskundige problemen in de sector.

Enkele jaren geleden heeft de sector geprobeerd om gemeenschappelijk varroabestrijdingsmiddelen aan te kopen vanuit het Laboratorium voor Zoöfysiologie met medewerking van een dierenarts. De laatste gemeenschappelijke aankoop werd in 2008 georganiseerd. Door protest vanuit de Orde der Dierenartsen werd sindsdien geen gezamenlijke aankoop meer georganiseerd. De sector heeft dit probleem zelf al verschillende keren aangekaart bij het FAVV, voorlopig zonder resultaat.

Mevrouw Eerlingen, uw vraag naar onderzoek heb ik al toegelicht. U vroeg ook of ik deze legislatuur verder werk zal maken van de uitvoering van de resolutie. Ook mevrouw Rombouts heeft dat gevraagd. Ik herhaal dat de belangrijkste imkerbonden verbonden zijn aan het Praktijkcentrum Bijen. Naar aanleiding van de resolutie werden zij samengebracht en uit dit overleg vloeiden acties voort. Die acties heb ik genoemd.

Over de communicatie naar de imkers heb ik gezegd dat we inspanningen doen in verband met nieuwe technieken enzovoort. Daarenboven wordt via het demonstratieproject ‘Varroa-index in de bijenteeltpraktijk’ specifiek over de varroaproblematiek gecommuniceerd. Om al deze acties op elkaar af te stemmen werden de belangrijkste imkerbonden verenigd in het Praktijkcentrum Bijen, dat wordt getrokken door een ambtenaar van het departement Landbouw en Visserij.

Er zijn dus duidelijk acties in verband met de bijen en de bijenproblematiek. Het is terecht dat deze commissie dat in de vorige legislatuur en in de huidige van nabij volgt. Met al dat onderzoek, de communicatie en de nieuwe brochures laten wij de imkers toch niet aan hun lot over. Laat ons hopen dat we met dat onderzoek de problemen die zich nu stellen verder kunnen aanpakken.

Ik zal eens kijken welke acties we kunnen voeren voor de promotie van honing. Het is inderdaad een heel goed en gezond product, voorzitter. Ik kan enkel aanmoedigen om dat zoveel mogelijk, weliswaar met mate, te eten.

Mevrouw Tine Eerlingen: Dank u, minister-president. Ik ben blij dat er inderdaad al veel acties worden ondernomen en dat er geld wordt uitgetrokken voor onderzoek.

Als ik u goed begrijp, is er nog geen oplossing om het product Thymovar te verkrijgen. Is het dan een oplossing om het product mierenzuur al te gebruiken? Dat is blijkbaar gemakkelijker te verkrijgen. U zegt dat er onderzoek naar gebeurt. Als ik het goed begrijp, is het nu nog altijd een probleem en zal het niet meteen worden opgelost. Dat lijkt me niet gunstig voor de ontwikkeling van de bijenpopulatie.

De heer Dirk Peeters: Minister-president, ik dank u voor het antwoord en voor het overzicht dat u hebt gegeven. Ik blijf nog met één vraag zitten. We zoeken weer de oplossing op technisch vlak. De bestrijding van de varroamijt lijkt me een prioriteit. Ik veeg dat niet onder

de mat, maar daarstraks hadden we het over kwetsbaarheid door inteelt. Dat probleem komt hier ook om de hoek kijken.

Er zijn nu bijvoorbeeld bijenvolkeren die zelf die varroamijt bestrijden en uit de bijenkast verwijderen. Het plan bestaat om met die koninginnen nieuwe kasten op te starten. Het risico zit erin dat we weer allemaal met dezelfde soort en dezelfde bloedlijn van koninginnen gaan werken. Daardoor wordt de bij die de varroamijt bestrijdt, op zich zwakker en vatbaarder voor andere ziekten, waaronder het fameuze virus. In het bestrijden van dit probleem mogen we ons niet enkel toespitsen op die varroamijt. De problematiek is complexer dan dat. Ik ben geen wetenschapper, ik heb er enkel wat literatuur op nageslagen.

Het tweede aspect is ook dat we in het gevoerde technische labonderzoek landschapsfactoren, zijnde monoculturen en grootschalige landbouw, niet in rekening brengen. Dan blijft het beperkt tot de aanplanting van bijvriendelijke planten en wat bermbeheer. Op zich is dat zinvol. Ik gooi dat niet weg. Ik vraag me enkel af of het in het onderzoek niet structureel op een andere manier of op een andere schaal moet worden georganiseerd.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Peeters, ik heb een overzicht gegeven van de onderzoeken. Dat gaat uiteraard ruimer dan enkel de bestrijdingsmethodes tegen de varroamijt. Zeker het Europese project is heel wat ruimer opgezet. Er is korte en lange termijn. We moeten toch ook op korte termijn al zaken kunnen inzetten om de verzwakking van de bijenvolkeren om te buigen.

Ik heb gezegd dat ik 50.000 euro extra heb uitgetrokken om de fysiologie van de voeding, de pathologie van de bijen, de interactie tussen beide enzovoort verder te bekijken. Ik ben er ook van overtuigd dat niet enkel die varroamijt de oorzaak is voor de huidige situatie. We moeten er ruimer naar kijken, maar net zoals u ben ik geen wetenschapper. In dat Praktijkcentrum Bijen zijn de wetenschap en de knowhow aanwezig, net als de praktijk, de imkers en de verenigingen. Dat is de juiste manier om het aan te pakken.

Mevrouw Eerlingen, tegen het einde van dit jaar is het eindrapport klaar van de onderzoekers van de Universiteit Gent in samenwerking met de universiteit van Gembloux. Op korte termijn zal die duurzame bestrijdingsmethode dus in de conclusies opgenomen zijn.

Bepaalde elementen zijn nu verkrijgbaar mits voorschrift van de dierenarts. In het verleden is er een gemeenschappelijke aankoop georganiseerd, maar dat gebeurt nu niet meer. Ook het FAVV is dit verder aan het bekijken. Voorlopig kan ik daar verder niets meer op zeggen. Ik kan enkel, net zoals u, uitkijken naar het rapport op het einde van het jaar. Misschien kunnen we met die conclusies in de hand verdere stappen zetten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■